

Salten, 16.10.2015

Fylkesmannen i Nordland, e-post: fmnopost@fylkesmannen.no

Høring av forslag til revisjon og plan for utvidelse av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark og omkringliggende verneområder – Nordland fylke. Høringsinnspill fra Salten Friluftsråd

Jeg viser til utsendelse fra Fylkesmannen i Nordland, dat.08.06.15, Deres ref: 2011/9453.
Salten Friluftsråd har også uttalt seg til oppstartmelding i saken ved innspill dat. 01.11.2012.

Høringsinnspill

Høringa er tredelt:

- 1 planlagt utvidelse i Rana og Rødøy
- 2 revisjon av eksisterende vernebestemmelser, avgrensning og verneform
- 3 skisse til forvaltningsplan

Ad planlagt utvidelse i Rana og Rødøy

Rana og Rødøy er utenfor Salten. Salten Friluftsråd prioriterer derfor ikke innspill til denne delen.

Ad skisse til forvaltningsplan

Forvaltningsplaner er "forgjengelige". Det tas høyde for revisjoner hvert 10. år. Forvaltningsplaner kan endres relativt enkelt og relativt ofte. Salten Friluftsråd vektlegger derfor heller ikke denne delen.

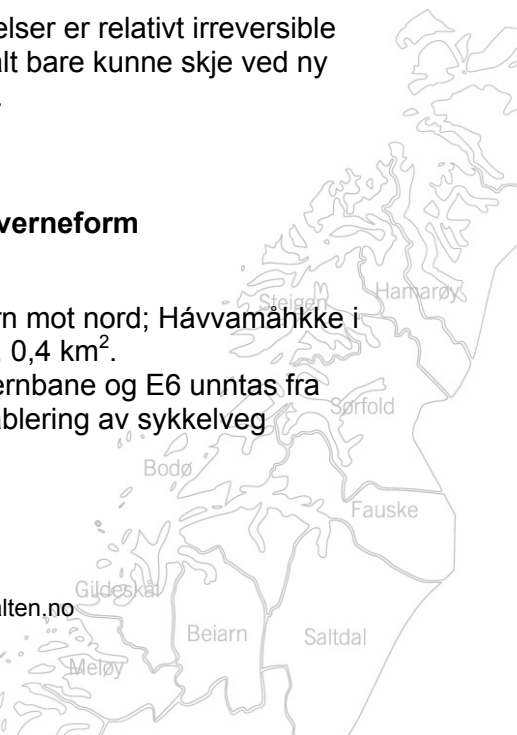
Revisjon av eksisterende verneform, avgrensninger og vernebestemmelser er relativt irreversible saker. Vedtak her skjer ved kongelig resolusjon, og endringer vil normalt bare kunne skje ved ny kongelig resolusjon. Salten Friluftsråd prioriterer derfor innspill til del 2.

Ad revisjon av eksisterende vernebestemmelser, avgrensning og verneform

Ad vernegrenser

Salten Friluftsråd har ingen innvendinger verken til evt. utvidelse av vern mot nord; Håvvamåhkke i Bodø, 1,3 km², eller reduksjon av verneareal i Saltdal, mot Tømmerdal, 0,4 km².

Uansett valg av verneform er Salten Friluftsråd positiv til at areal nær jernbane og E6 unntas fra vern. Eksempelvis kan slikt unntak være rasjonelt med sikte på evt. etablering av sykkelveg mellom Lønsdal og Kjemåga stasjon.

Ad verneformer

Salten Friluftsråd anbefaler sterkt at Semska-Stødi naturreservat opphører å være eget reservat. Arealet bør inngå i større verneområde, enten verneformen blir landskapsvern eller nasjonalpark. Gjeldende ferdselsforbud, i perioden 01.05.-31.07, oppleves som irrasjonelt og er til hinder for friluftsliv. Det er attraktive kulturminner i området som har friluftslivsinteresse. Verneformålet er vern knytta til våtmark. Ferdsel vil normalt ikke skje i/nær de fuktige myrområdene.

For friluftslivet er det prinsipielt bra med mest mulig enhetlig forvaltningsregime, med enhetlige forskrifter og enhetlig forvaltning. Så sant verneforskrifter for nasjonalpark ikke legger unødvendige begrensninger på friluftsliv, støtter Salten Friluftsråd forslaget om én nasjonalpark som omfatter både Semska-Stødi naturreservat, dagens landskapsvern områder og dagens nasjonalpark.

Ad foreslåtte vernebestemmelser

Salten Friluftsråd advarer mot bestemmelser med bombastiske forbud. Vernebestemmelser skal vare lenge, og det er vanskelig å spå om framtida. Salten Friluftsråd er derfor prinsipielt kritisk til forbud, men ønsker en generell bestemmelse som innebærer rett til særskilt forskrift for regulering av virksomhet, tilrettelegging og ferdsel, der og når dette måtte oppfattes som nødvendig av hensyn til verneformålet.

Ad

§ 2 Formål

Salten Friluftsråd merker seg at allmennheten skal gis anledning til friluftsliv. Dette er i tråd både med forarbeidet til vernet og gjeldende formål.

§ 3 Vernebestemmelser

1.1 Vern mot inngrep i landskapet

Forbud mot nye foreningshytter

Salten Friluftsråd går i mot bestemmelser som ikke, under noen omstendighet, tillater nye foreningshytter = hytter åpne for allmennheten. Dette er en vesentlig begrensning jfr gjeldende forskrift, og et forslag Fylkesmannen spesielt ønsker innspill på.

Det argumenteres med at spesielt turistforeninger pr i dag har godt utbygd hyttenett i området, gjerne med sikringshytter, og at hytter har negative konsekvenser knytta til motorisert ferdsel, avfall og naturopplevelse.

Selv om en pr i dag ikke ser konkrete behov, er det viktig å være oppmerksom på at det i framtiden kan oppstå behov for etablering av nye foreningshytter, enten av hensyn til naturkvaliteter eller av hensyn til friluftslivet, eller begge deler.

Historien forteller at behov kan oppstå. Fylkesmannen ønsket i sin tid foreningshytte (Saltdal JFF) ved Straitesjavrrer i Saltdal kommune fjernet, av hensyn til nærhet til fjellrevhi. Fylkesmannen tilbød pengestøtte til ny foreningshytte ved Kjemåvatnet, dersom eier gikk med på å rive ved Straites. Hytta/naustet ved Straitesjavrrer blei revet og ny hytte ved Kjemåvatnet blei bygd. Gitt foreslått forbud ville dette ikke kunne skje. Hvem ville tjent, hvem ville tapt på det?

En skal merke seg at mange JFF-hytter er små og uten "sikringsstue". Er det klokt å bestemme at det aldri skal kunne bygges ei hytte/sikringsstue tilknytta noen eksisterende JFF-hytter i verneområdene?

Er det klokt å bestemme her og nå at det aldri skal kunne bygges foreningshytte på strekningen Bjøllånes – Krukki?

Foreningshytter med nøktern standard er ofte tiltalende for barnefamilier. Det er viktig at barn inviteres inn i nasjonalparken.

Salten Friluftsråd går sterkt imot absolutt forbud mot nye foreningshytter.

En åpning i vernebestemmelsene for nye hytter kan praktiseres strengt i forvaltningsplaner.

1.3 d)

Bygging av bruer og legging av klopper.

Salten Friluftsråd forutsetter at paragrafen åpner for mulighet også for bruer og klopper der det ikke er slike fra før. Både hensynet til naturkvaliteter og friluftsliv kan legitimere nye bruer og klopper. Forventa klimaendringer kan aktualisere klopplegging. Mer nedbør og høyere temperatur vår og høst kan medføre større terrengslitasje ved ferdse. Det er derfor viktig at både vernebestemmelser og forvaltningsplaner fanger opp denne problematikken.

1.3 e)

Oppsetting av skilt og merking av stier.

Salten Friluftsråd forutsetter at paragrafen åpner for mulighet for oppsetting av skilt og merking av stier der det ikke har vært stier før. Slitasjeproblematikk knytta til klimaendringer kan medføre behov for nyetablering – ikke bare omlegging. Etablering av stier er et kanaliseringverktøy. Det er derfor viktig at både vernebestemmelser og forvaltningsplaner fanger opp denne problematikken.

2 Plantelivet

2.2 Bestemmelsen i 2.1 er ikke til hinder for:

a) beiting.

Salten Friluftsråd forutsetter at beiteretten også gjelder mennesker. Det moderne mennesket har spist planter i hele artens levetid. Aktuelle beiteplanter i området er: engsyre, fjellengsyre, gauksyre, kvann, harerug og brennesle.

5 Ferdse

5.2 Organisert ferdse

Salten Friluftsråd er kritisk til reguleringer knytta til “*organisert ferdse*”.

Først og fremst fordi vi ikke kan se at organisert ferdse truer verneverdier mer enn ikke organisert ferdse. Tvert om, organisert ferdse skjer normalt i regi av organisasjoner med gode kunnskaper om, og positive holdninger til, å ta vare på naturkvaliteter. Fem sykler etter hverandre gjør ikke mer skade om virksomheten defineres som organisert i forhold til om den skulle vært definert som uorganisert. Det er virksomhetens effekt på verneverdiene som er interessant.

Tidligere var det generelt forbud mot kommersiell virksomhet i nasjonalparker. I dag er det ikke slikt forbud – begrepet er fjernet fra verneforskrifter, fordi effekten av virksomheten oppfattes uavhengig av kommers.

Med samme argumentasjon bør reguleringer knytta til organisering ut av vernebestemmelsene.

Begrepet “organisert” ferdse bør ut av vernebestemmelsene.

I stedet bør en kun regulere med utgangspunkt i konkrete virksomhetstyper og omfang.

Salten Friluftsråd foreslår derfor §5.2 fjernet.

Nødvendig regulering fanges opp av §5.1 (hensynsfull ferdse) og §5.4 (regulering av ferdse som kan skade naturmiljøet.)

5.3 Sykling og bruk av hest

Salten Friluftsråd hilser velkommen forskrifter som åpner for å ha med hest i nasjonalparken, evt. ri i nasjonalparken, uten at dette er begrenset til enkelte traseer.

Vi oppfatter at dette er et uttrykk for at bruk av hest pr. i dag ikke har et omfang, eller skjer på en måte, som gjør bruken problematisk i forhold til verneverdiene.

Salten Friluftsråd støtter prinsippet om å ikke forby hest, men regulere arrangement med større antall dyr, og også kunne ha mulighet til begrense/regulere ferdse med hest

gjennom forvaltningsplaner.

Sykling er et eksempel på en ny friluftslivsaktivitet i nasjonalparken. Det foreslås generelt forbud mot sykling i parken, med unntak av enkelte beskrevne traseer. Salten Friluftsråd stiller seg undrende til generelt forbud mot sykkel og mener at trasene ikke under noen omstendighet må bindes i verneforskriften. Det at en aktivitet er ny, er ikke i seg selv et argument for å forby den. Det at den er ny tilsier heller ikke at den bør bindes til faste traseer, da både effekter og behov kan endre seg raskt.

Jfr omtale av sykling i Skisse til forvaltningsplan ser det ut til at sykling er lite utbredt og ikke har medført uakseptable skader/ulemper.

Det er vel kjent at sykling kan medføre uheldig terrengslitasje, og sykling kan også være forstyrrende. Salten Friluftsråd mener det er riktig å stille krav til hensynsfull sykling, jfr angitte stivettregler angitt i skisse til forvaltningsplan. Men i forskriftsform forby sykling generelt virker unødvendig begrensende, og unødvendige begrensninger skal det ikke være i en nasjonalpark. Salten Friluftsråd går i mot generelt forbud mot sykkel i forskriftsform, og mener bruk av sykkel kan reguleres i forvaltningsplan, hjemlet gjennom § 5.1, hvis behovet melder seg. Evt. kan det opprettes spesielle soner i verneområdet, der sykkel ikke tillates, grunna forventa uakseptable effekter.

Generelt mener Salten Friluftsråd at det er viktig å være bevisst på at man ikke forskjellsbehandler nye og tradisjonelle aktiviteter, med mindre en kan vise til at de nye aktivitetene vil skade verneverdier.

6 Motorferdsel

6.3 Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:

Salten Friluftsråd støtter "arbeidsutvalgets" forslag om mulighet, ved forskrift, til å tillate oppkjøring av skiløyper. Fylkesmannen foreslår et generelt forbud, med enkelte navngitte unntak.

Også på dette feltet mener Salten Friluftsråd det er viktig å ikke blokkere for aktualiteter vi ikke ser i dag.

Salten Friluftsråd går inn for forskrift som åpner for å tillate oppkjøring av skiløyper, og regulering av virksomheten gjennom forvaltningsplaner

Hans Einar Stendal
(sign)
styreleder, Salten Friluftsråd

